

95 let letecké poštovní dopravy v Československu (2015)

Definice: Letecká pošta je přepravou poštovních zásilek vzduchem a zahrnuje dopravu letadly, vrtulníky, větroni, balony, vzducholoděmi, holuby.

Kronika historie letecké poštovní dopravy v Československu:

1920 ČSR uzavřela s Francouzsko-rumunskou vzduchoplaveckou společností CFRNA

(La Compagnie Franco-Roumaine de Navigation Aérienne) smlouvu provoz pravidelné linky

Praha – Štrasburg - Paříž

9. 10. 1920 uskutečnil se první let (bez přepravované pošty), původně se měl první let realizovat již 5. 10. 1920, ale byl pro špatné počasí zrušen

14. 10. 1920 zahájena pravidelná letecká přeprava pošty

Následovaly další linky Praha – Varšava a Praha – Londýn

1920 Československá pošta vydala I. emisi leteckých známek

29. 10. 1923 první let ČSA, první letecká přeprava zásilek československým letadlem (zahajovací let 28. 10. byl pro mlhu odložen na následující den). Letadlo Aero A-14 (L-BARC) pilotované Karlem Brabencem na lince Praha – Bratislava dopravilo 790g pošty a jednoho cestujícího. V protisměru letadlo označené L-BARC.

1923 ČSA dopravily v prvním roce 29 cestujících, 110 kg zboží a 10 kg pošty.

1920 – 1939 zprvu nebyla tato přeprava pro vysoké sazby využívána, postupně se rozšířila a stala se standardním prostředkem přepravy zásilek. Vnitrostátní přepravu zajišťovala ČSA – Československé státní aerolinie) - (později i mezinárodní) - , mezinárodní ČLS (Československá letecká společnost), ta od roku 1927 Poštu dopravovaly i zahraniční letečtí dopravci.

1932 Československo se stalo smluvním partnerem vzducholodní pošty do Severní a Jižní Ameriky (hybridní pošta spojená s leteckou dopravou do/z Německa, poté vzducholoděmi)

16. 4. 1939 vyhlášen zákaz létání na území Protektorátu Čech a Moravy, ČLS zajišťoval jen dvě linky (provoz zajišťovala DLH a KLM). Protektorátní poštu dopravovaly německé stroje a to tranzitem přes Vídeň.

XI/1945 zrušeny letecké příplatky pro vnitrostátní listovní zásilky

14. 4. 1945 zřízena první vojenská kurýrní linka Košice – Spišská Nová Ves – Poprad – velitelství 1. čs. armádního sboru

9. 5. 1945 vnitrostátní a zahraniční zásilky dopravovány vojenskými letadly, zřízeny armádní

kurýrní lety

1. 9. 1945 začala se přepravovat pošta na lince Praha – Bratislava – Banská Bystrica – Sliač - Košice

1. 3. 1946 obnovena činnost ČSA – ČSA se staly monopolním dopravcem vnitrostátní pošty v Československu. První let 1. 3. na trase Praha – Curich. Zřízena linka Praha – Bratislava – Banská Bystrica - Košice

7. 10. 1946 zřízeny další linky po Československu (celkem 5)

15. 5. 1947 přibýly další linky (3), došlo ke slučování linek

10. 6. 1947 zřízena další linka v rámci Československa

1951 letecké oddělení fy. Baťa a.s. Zlín (oddělení Svítlet) převzaly ČSA

1953 zrušeny letecké příplatky na leteckou poštu do Evropy

VII/1948 letecká doprava reorganizována, letecké zásilky byly přepravovány dvanácti páteřními linkami

1950 zřízena ambulantní letecká pošta (zvláštní poštovní lety bez přepravy cestujících), na palubě letadel se zásilky i částečně třídily. Kurzy měly **svá razítka, na zásilkách se objevují velmi zřídka.**

Postupně byla letecká přeprava zásilek omezována a zrušena. Došlo i ke zrušení letecké poštovní přepravy u nás.

1989 - Způsoby dopravy leteckých zásilek se v průběhu let měnily úzce s rozvojem letecké dopravy a se změnami společenského zřízení (zejména po roce 1989). Přepravu letecké pošty zajišťují desítky leteckých společností, meživot nimiž jsou i specializované společnosti (např. DHL).

Zdroje: 1/ P. Horka, Čs. letecká pošta 1918, Trojan, 1997

2/ www.filabrno.net

3/ Internetové zdroje/encyklopedické zdroje

Přidáno na web kf0015.cz . 25. 8. 2015 Autor: Ivan Leiš